

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2009-2010

24 FEBRUARI 2010

Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, wat de aanwijzing van tot de inruststelling toegelaten magistraten als plaatsvervangende magistraten betreft

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER VAN **PARYS**

I. INLEIDING

Dit verplicht bicameraal wetsontwerp werd in de Kamer van volksvertegenwoordigers oorspronkelijk

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2009-2010

24 FÉVRIER 2010

Projet de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne la désignation de magistrats admis à la retraite en tant que magistrats suppléants

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
M. VAN PARYS

I. INTRODUCTION

Le présent projet de loi, qui relève de la procédure bicamérale obligatoire, trouve son origine dans une

Samenstelling van de commissie / Composition de la commission :

Voorzitter / Présidente : Martine Taelman.

CD&V	Leden / Membres : Sabine de Bethune, Hugo Vandenberghe, Pol Van den Driessche, Tony Van Parys.	Plaatsvervangers / Suppléants : Wouter Beke, Dirk Claes, Nahima Lanjri, Els Schelfhout, Elke Tindemans.
MR	Alain Courtois, Marie-Hélène Crombé-Berton, Christine Defraigne.	N., Alain Destexhe, Philippe Monfils, Caroline Persoons.
Open Vld	Martine Taelman, Yoeri Vastersavendts.	Nele Lijnen, Ann Somers, Marc Verwilghen.
Vlaams Belang	Hugo Coveliers, Anke Van dermeersch.	Yves Buysse, Jurgen Ceder, Joris Van Hauthem.
PS	Christophe Collignon, Philippe Mahoux.	Caroline Désir, Philippe Moureaux, Franco Seminara.
sp.a	Guy Swennen, Myriam Vanlerberghe.	John Crombez, Marleen Temmerman, Johan Vande Lanotte.
cdH	André du Bus de Warnaffe.	Francis Delpérée, Dimitri Fourny.
Écolo	Cécile Thibaut.	Benoît Hellings, Zakia Khattabi.

Zie :

Stukken van de Senaat :

4-1642 - 2009/2010 :

Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.
Nr. 2 : Amendementen.

Voir :

Documents du Sénat :

4-1642 - 2009/2010 :

N° 1 : Projet transmis par la Chambre des représentants.

N° 2 : Amendements.

ingediend als een wetsvoorstel van de heer Maingain c.s. (stuk Kamer, nr. 52-270/1).

Het werd op 4 februari 2010 aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers, met 101 tegen 32 stemmen bij 1 onthouding. Het werd op dezelfde dag aan de Senaat overgezonden en naar de commissie voor de Justitie verzonden.

De commissie voor de Justitie heeft het tijdens haar vergadering van 24 februari 2010 besproken in aanwezigheid van de minister van Justitie.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN JUSTITIE

Artikel 383 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat magistraten hun ambt uitoefenen tot de leeftijd van 67 jaar, de leeftijd waarop ze in rust worden gesteld. Voor de magistraten van het Hof van Cassatie is de leeftijdslimiet zeventig jaar.

Tevens staat het Gerechtelijk Wetboek toe dat in rust gestelde magistraten worden aangewezen als plaatsvervangende magistraten tot ze de leeftijd van zeventig jaar hebben bereikt.

Het voorliggende wetsontwerp strekt om de korpschefs de mogelijkheid te geven een beroep te doen op plaatsvervangende magistraten boven de leeftijdslimiet van zeventig jaar. Het voorstel is dat voor plaatsvervangende magistraten die hun ambt wensen te blijven uitoefenen nadat ze zeventig jaar zijn geworden, kan worden toegestaan dat hun aanwijzing wordt verlengd voor een tijdsspanne van een jaar, die tweemaal kan worden verlengd.

Er is in de Kamer van volksvertegenwoordigers niet lang over de voorgestelde wijziging gedebatteerd en de tekst van het wetsvoorstel van de heer Maingain c.s. werd zonder amendementen aangenomen.

De minister verklaart dat hij sindsdien een schrijven heeft ontvangen van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, dat de aandacht vestigt op een praktisch probleem dat het wetsontwerp met zich kan brengen.

Tot dusver gold de mogelijkheid om in rust gestelde magistraten als plaatsvervangende magistraten aan te wijzen niet voor het Hof van Cassatie, aangezien die regeling alleen toepasselijk was voor in rust gestelde magistraten van 67 tot 70 jaar. Het ontwerp stelt voor de leeftijdslimiet op 73 jaar te brengen. De regeling zal mogelijk zijn voor magistraten van alle rechtscolleges, behalve voor die van het Hof van Cassatie. Kan men een dergelijk verschil in behandeling objectief verantwoorden?

proposition de loi déposée à la Chambre des représentants par M. Maingain et consorts (doc. Chambre, n° 52-270/1).

Il a été adopté à la Chambre des représentants le 4 février 2010 par 101 voix contre 32 et 1 abstention. Il a été transmis au Sénat le même jour et envoyé à la commission de la Justice.

La commission de la Justice l'a examiné lors de sa réunion du 24 février 2010, en présence du ministre de la Justice.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

L'article 383 du Code judiciaire prévoit que les magistrats siègent jusqu'à l'âge de 67 ans, âge à partir duquel ils sont admis à la retraite. Pour les magistrats de la Cour de cassation, la limite d'âge est fixée à 70 ans.

Le Code judiciaire permet par ailleurs aux magistrats admis à la retraite d'être désignés comme magistrats suppléants jusqu'à ce qu'ils atteignent l'âge de 70 ans.

Le projet de loi à l'examen vise à donner la possibilité aux chefs de corps de faire appel à des magistrats suppléants au-delà de la limite de 70 ans. Il est proposé, pour les magistrats suppléants qui souhaitent continuer à exercer leur fonction au-delà de 70 ans, de permettre de prolonger leur désignation pour une période d'un an, pouvant être renouvelée à deux reprises.

La modification proposée n'a pas suscité de longue discussion à la Chambre des représentants et le texte de la proposition de loi de M. Maingain et consorts a été adopté sans amendement.

Le ministre fait remarquer qu'il a depuis lors reçu un courrier du procureur général près la Cour de cassation attirant l'attention sur un problème pratique que le projet de loi pourrait susciter.

Jusqu'à présent, la possibilité de désigner des magistrats admis à la retraite comme magistrats suppléants ne concernait pas la Cour de cassation puisque ce régime s'appliquait à des magistrats retraités âgés de 67 à 70 ans. Le projet propose de porter la limite d'âge à 73 ans. Le régime serait possible pour les magistrats de toutes les juridictions sauf ceux de la Cour de cassation. Une telle différence de traitement est-elle objectivement justifiable?

III. ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Defraigne steunt voorliggend wetsontwerp.

Mevrouw Thibaut wijst erop dat haar fractie zich bij het debat in de Kamer van volksvertegenwoordigers om principiële redenen tegen de voorgestelde wijziging heeft verzet. Een volledige loopbaan van magistraat tot de leeftijd van 67 jaar of 70 jaar volstaat. Ze moet niet langer worden gemaakt.

Tevens wordt erin voorzien dat de aanwijzing als plaatsvervangend magistraat voor een periode van een jaar boven de leeftijd van zeventig jaar tot tweemaal toe kan worden verlengd. In het ontwerp wordt evenwel niets gezegd over de redenen waarom en de omstandigheden waarin tot die verlenging kan worden overgegaan. Moet niet worden bepaald dat de belanghebbende een onderzoek moet ondergaan om na te gaan of hij nog geschikt is om zijn ambt gedurende een bijkomend jaar uit te oefenen?

Spreekster denkt ten slotte dat met dergelijke voorstellen, die meer op lapmiddelen lijken, de problemen van justitie in ons land niet kunnen worden opgelost. Ze steunt daarom het wetsontwerp niet.

De minister antwoordt dat het probleem van het medisch onderzoek in de Kamer besproken is. Men heeft toen geoordeeld dat de kwaliteiten van een magistraat van 71 jaar volstrekt vergelijkbaar waren met die van een magistraat van 69 jaar en dat een medisch onderzoek niet nodig was.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Artikel 1/1 (artikel 2 van de aangenomen tekst)

Amendement nr. 1

De heer Vandenberghe c.s. dient amendement nr. 1 in (stuk Senaat, nr. 4-1642/4) dat ertoe strekt een nieuw artikel in te voegen.

Na het debat stellen de indieners voor de mogelijkheid die artikel 156bis van het Gerechtelijk Wetboek biedt om plaatsvervangende magistraten aan te wijzen onder de in rust gestelde magistraten, uit te breiden tot de in rust gestelde magistraten van het Hof van Cassatie.

III. DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Defraigne soutient le projet de loi à l'examen.

Mme Thibaut précise que lors des discussions à la Chambre des représentants, son groupe s'est opposé à la modification proposée pour des raisons de principe. Une carrière complète de magistrat jusqu'à l'âge de 67 ans ou 70 ans est suffisante. Il ne faut pas la prolonger au-delà.

Il est par ailleurs prévu que la désignation comme magistrat suppléant pour une période d'un an au-delà de 70 ans peut être renouvelée à deux reprises. Le projet est cependant muet quant aux raisons pour lesquelles et aux conditions dans lesquelles cette prolongation peut être décidée. Ne faudrait-il pas prévoir que l'intéressé passe un examen pour voir s'il est encore apte à exercer sa fonction durant une année supplémentaire?

L'intervenante pense enfin que les solutions proposées s'apparentent à des bouts de chandelle par rapport aux problèmes que connaît la justice dans notre pays. Pour ces raisons, elle ne soutient pas le projet de loi.

Le ministre répond que la question de l'examen médical a été évoquée à la Chambre. Il a semblé que les qualités d'un magistrat de 71 ans étaient tout à fait comparables à celles d'un magistrat de 69 ans et qu'un examen médical ne s'imposait pas.

IV. DISCUSSION DES ARTICLESArticle 1er

Cet article n'appelle aucune observation.

Article 1/1 (article 2 du texte adopté)

Amendement n° 1

M. Vandenberghe et consorts déposent l'amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 4-1642/2) visant à insérer un nouvel article dans le projet de loi.

À la suite de la discussion, les auteurs proposent d'élargir la possibilité prévue à l'article 156bis du Code judiciaire, qui permet de désigner des magistrats suppléants parmi les magistrats admis à la retraite, aux magistrats de la Cour de cassation admis à la retraite.

Art. 2 (artikel 3 van de aangenomen tekst)

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Art. 3 (artikel 4 van de aangenomen tekst)

Amendement nr. 2

De heer Vandenberghe c.s. dient amendement nr. 2 in (stuk Senaat, nr. 4-1642/2), dat strekt om artikel 383, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen, om de aanwijzing van tot de inruststelling toegelaten magistraten van het Hof van Cassatie als plaatsvervangende magistraten mogelijk te maken.

Art. 4 (artikel 5 van de aangenomen tekst)

Amendement nr. 3

De heer Vandenberghe c.s. dient amendement nr. 3 in (stuk Senaat, nr. 4-1642/2), dat strekt om de inwerkingtreding van de nieuwe regeling voor de magistraten van het Hof van Cassatie te bepalen. Het voorstel is die taak aan de Koning op te dragen, aangezien een ministerieel besluit moet worden genomen om het bedrag te bepalen van de vergoeding die zal worden toegekend aan de in rust gestelde magistraten van het Hof van Cassatie die als plaatsvervangende magistraten zullen worden aangewezen.

V. STEMMINGEN

Artikel 1 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

De amendementen nrs. 2 en 3 worden achtereenvolgens aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het geamendeerde wetsvoorstel in zijn geheel wordt aangenomen met 8 tegen 2 stemmen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur;
Tony VAN PARYS.

De voorzitter;
Martine Taelman.

Art. 2 (article 3 du texte adopté)

Cet article n'appelle aucune observation.

Art. 3 (article 4 du texte adopté)

Amendement n° 2

M. Vandenberghe et consorts déposent l'amendement n° 2 (doc. Sénat, n° 4-1642/2) visant à compléter l'article 383, § 2, du Code judiciaire, afin d'autoriser la désignation de magistrats de la Cour de cassation admis à la retraite comme magistrats suppléants.

Art. 4 (article 5 du texte adopté)

Amendement n° 3

M. Vandenberghe et consorts déposent l'amendement n° 3 (doc. Sénat, n° 4-1642/2) visant à régler l'entrée en vigueur du nouveau régime applicable aux magistrats de la Cour de cassation. Il est proposé de déléguer cette tâche au Roi car un arrêté ministériel devra être pris afin de fixer le montant de l'indemnité allouée aux magistrats de la Cour de cassation admis à la retraite et qui seront désignés comme magistrats suppléants.

V. VOTES

L'article 1er est adopté par 8 voix et 2 abstentions.

L'amendement n° 1 est adopté par 8 voix et 2 abstentions.

L'article 2 est adopté par 8 voix et 2 abstentions.

Les amendements n°s 2 et 3 sont successivement adoptés par 8 voix et 2 abstentions.

L'ensemble de la proposition de loi amendée a été adopté par 8 voix contre 2.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur;
Tony VAN PARYS.

La présidente;
Martine Taelman.